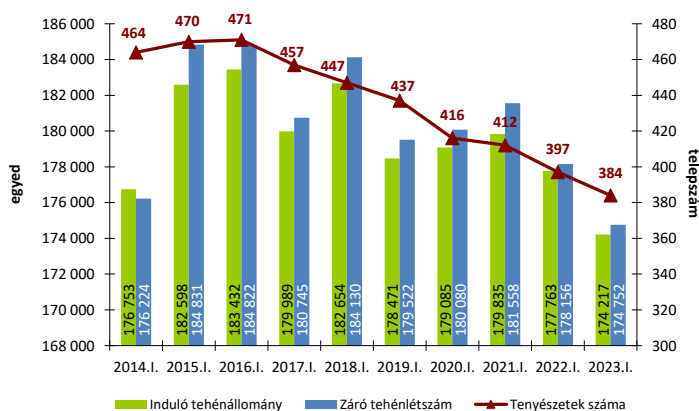
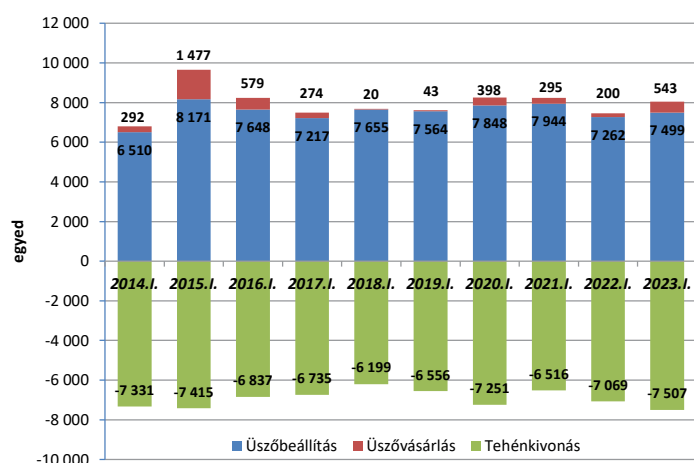

1. ábra Az „A” módszerrel ellenőrzött tenyészetek száma, induló és záró tehénlétszáma (db, 2014-2023. I. hó)

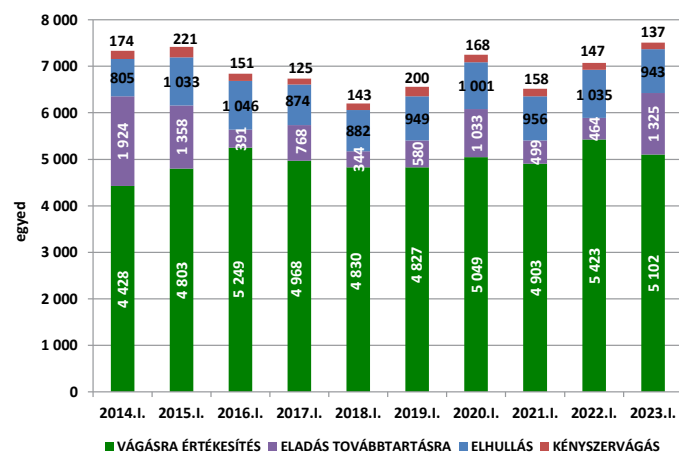
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tejhasznú tehenészetek száma 2023 januárjában 13-mal (-3,3%) kevesebb volt, mint 2022 januárjában, de a termelésellenőrzött tenyészetek száma januárban 1-gyel (-0,3%) csökkent decemberhez képest. Ugyanakkor 2023. január végén 3.404-gyel kevesebb (-1,9%) termelésellenőrzött tehenet tartottak, mint 1 évvel korábban. Az „A” módszerrel ellenőrzött tehenészetek száma az elmúlt 10 év alatt jelentősen, 17,2%-kal (-80) kisebbedett, de 2014 januárja óta a záró tehénlétszám csak kismértékben zsugorodott (-1.472 egyed, -0,8%), így a telepenkénti átlagos tehénlétszám jelentősen, 380-ról 455-re emelkedett.

2. ábra Az üszőbevétel és tehénkivonás alakulása az „A” módszerrel ellenőrzött tenyészetekben (db, 2014-2023. I. hó)

Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tenyészetek januári 1-jei induló tehénlétszáma 2022-ről 2023-ra – egy év alatt – csökkent (-3.546 tehen; -2,0%), de az állomány 2023 első havában enyhén nőtt (+535 egyed; +0,3%). 2023 januárjában a tehénkivonások száma enyhén nőtt (+438 egyed; +6,2%), de nagyon jelentősen emelkedett az üszővásárlások száma (+343 egyed; +171,5%), valamint nőtt az állománypótlás szempontjából meghatározó üszőbeállítások száma is (+237 egyed; +3,3%) 2022 hasonló időszakához képest. Így 2023 első havában az állománypótlás nagysága összességében meghaladta az állománykivonását.

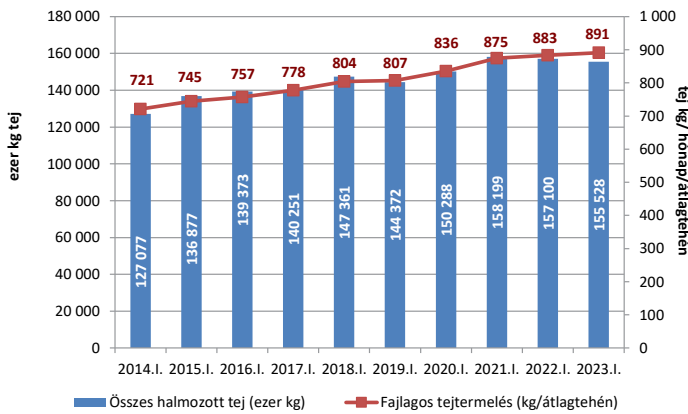
3. ábra A tehénkivonás megoszlása az „A” módszerrel ellenőrzött tenyészetekben (db, 2014-2023. I. hó)

2023 januárjában az állományból kivont tehenek 68,0%-át vágásra értékesítették (a selejtezett tehenek száma 5.102 volt), 12,6%-át (943 egyed) az elhullás tette ki, a tehénkivonások 1,8%-áért (137 egyed) pedig a kényszerűvágás volt felelős, amelyek inkább alacsony aránynak számítanak. Ugyanakkor a továbbtartásra értékesített állatok aránya elérte a 17,7%-ot (1325 egyed), amely nagyon magas aránynak tekinthető. 2023 első havában az induló tehénállomány 2,9%-át selejtezték, 0,1%-át kényszerűvágást, 0,5%-a elhullott és 0,8%-át továbbtartásra értékesítették, így összesen a tehenek 4,3%-át vonták ki a termelésből, ami az elmúlt 10 év messze legmagasabb tehénkivonási aránya januárban.

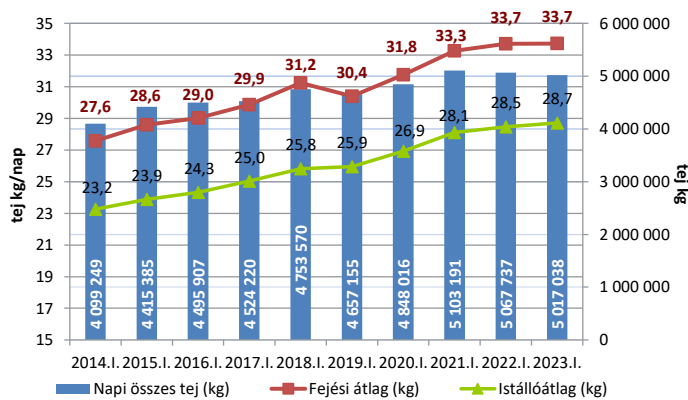

4. ábra Összes halmozott és fajlagos tejtermelés az „A” módszerrel ellenőrzött tenyészetekben (db, 2014–2023. I. hó)

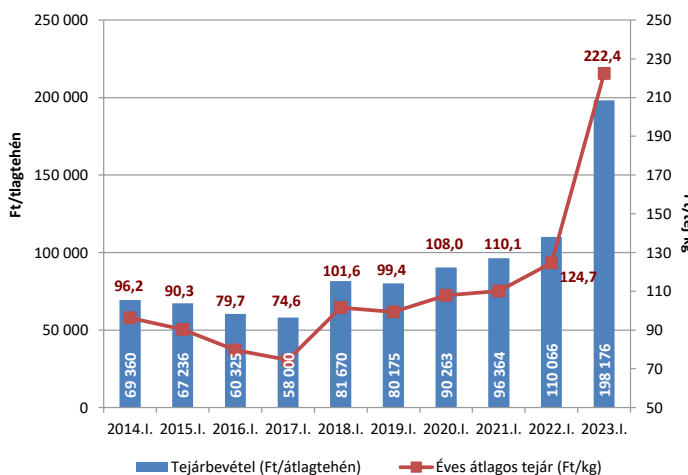
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tehének összes halmozott tejtermelése 2023 januárjában csökkent (-1,572 millió kg; -1,0%) 2022 első havához képest, és valamelyest meghaladta a 155 millió kg-ot. A vizsgált időszakban a fajlagos tejtermelés enyhén emelkedett, és elérte a 891 kg-ot (+170 kg; +0,9%), ami az elmúlt 10 évben rekordnak számít. 2014 és 2023 januárja között a fajlagos tejtermelés növekedése 23,6%-os (!) volt (+170 kg), míg az összes halmozott tejtermelés hasonló mértékben, 28,5 millió kg-mal (+22,4%) emelkedett.

5. ábra Fejési és istállóátlag, valamint a napi összes tejtermelés az „A” módszerrel ellenőrzött tenyészetekben (2014–2022. I. hó)

2023 januárjában a napi összes tejtermelés a tavalyi év januári termeléséhez viszonyítva kismértékben (-50,7 ezer kg, -1,0%) 5,017 millió kg-ra csökkent. Emellett a fejési átlag stagnált (+0,02 kg, +0,1%), míg az istállóátlag enyhén nőtt (+0,26 kg, +0,9%). Összességében az elmúlt 10 év alatt a napi összes tejtermelés több mint 0,918 millió kg-mal lett több (+22,4%), a fejési és istállóátlag 6,14, ill. 5,45 kg-mal nőtt (+22,3%, ill. +23,4%) a vizsgált periódusban, ami igen jelentős emelkedésnek tekinthető.

6. ábra Tejárbevétel és az éves átlagos tejár az „A” módszerrel ellenőrzött tenyészetekben (2014–2023. I. hó)

A tehenenkénti tejárbevétel 2023 januárjában megközelítette a 200 ezer Ft-ot, 80,1%-kal nőtt 2022 első havához képest, és az elmúlt 10 év messze legnagyobb januári nominális tejárbevételének felel meg, aminek oka a fajlagos tejtermelés 0,9%-os és tej árának 78,4%-os (!) növekedésében keresendő. 2014-hez viszonyítva a nominális tejárbevétel 185,7%-kal nőtt, aminek oka a fajlagos tejtermelés 22,4%-os és a tej árának 131,2%-os emelkedése 10 év alatt. Magyarországon a nyerstej átlagos havi felvásárlási ára tovább emelkedett, és januárban már

meghaladta a 220 Ft/kg-ot. A nyerstej kiviteli ára tovább csökkenve alig haladta meg a 210 Ft/kg-ot, így már 5%-kal elmaradt a termelői átlagártól, ami trendfordulót jelez. Globálisan és az Európai Unióban a főbb tejtermékek értékesítési és tőzsdei árai tartósan és érezhetően csökkentek, és így a tejtermékek hazai árai nemzetközi, azon belül a környező országokkal való összehasonlításban is drágának mondhatók. Magyarországon 2022-ben 24,5%-os volt az átlagos infláció és 44,8%-os az élelmiszerinfláció, ezen belül a vaj, a sajtok ára több mint 100%-kal, a tejföl és folyadéktej ára több mint 80%-kal nőtt egy év alatt. De ennek az élelmiszer-áremelkedésnek várhatóan lassan vége, mivel csökken a gáz ára és a műtrágya is olcsóbb lett, továbbá az élelmiszereladások volumene drasztikusan visszaesett januárban, egyes bolttípusoknál 20% feletti forgalomcsökkenést tapasztaltak. A tejtermékeknél április-május környékére akár már 15-20%-os árcsökkenés várható az előrejelzések szerint, de egyes boltláncoknál már most árcsökkentést jelentettek bizonyos tejtermékeknél (pl. vaj). Mindezen folyamatok a hazai nyerstej árak csökkenésére irányuló egyre erősebb nyomást fejtenek ki.

